

Jurgis Matulaitis. Užrašai. – Aidai, 1998.

ANOTACIJA

Šis leidinys – pirmoji visų išlikusių palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio MIC (1871-1927) dienoraščių publikacija autentišku pavidalu. Tai labai svarbus šaltinis Lietuvos, Baltarusijos, Lenkijos religinei, politinei ir kultūrinei istorijai.

Knyga yra penkių dalių. Pirmoji – taip vadinamasis „Dvasinis dienoraštis“, kurį sudaro apmąstymai, nušvitimai, inspiracijos ir rezoliucijos. Ji buvo parašyta Marijos kongregacijos atkūrimo periodu – 1910-1914 metais. Antroji dalis – „Pasakojimas“ – skirta įvairiai bažnytinei veiklai, vykusiai Romoje 1911 metų lapkritį, aprašyti. III ir IV dalys sudarytos iš užrašų, atspindinčių pal. Jurgio Matulaičio vyskupystės metus Vilniuje (1918–1921), o paskutinė dalis sudaryta iš užrašų apie kelionę į Romą 1925 metų rugpjūtį. Vilniaus periodo užrašai išleisti rankraščio originalo pavidalu, likę tekstai – spausdintu rankraščio originalo, kuris vėliau dingo, nuorašo pavidalu. Spausdintas nuorašas buvo padarytas apie 1932 m.

Tekstologinis prietaisas, sukonstruotas pagal tuometinius technologinius standartus, užtikrina patikimą tekstą ir taip pat perteikia savitus originalo bruožus. Į didelės apimties priedus įtraukti šaltiniai ir metodologiniai principai, panaudoti šiame leidime, pal. Jurgio Matulaičio kalbos ypatumų apibūdinimai, komentarus ir bibliografiją. Be to, knyga yra papildyta išsamiais anotuotomis vardų, vietovių, asmenų ir temų rodyklėmis.

Įvadinėje dalyje kun. Vaclovas Aliulis MIC aptaria „Dienoraščių“ pobūdį, idėjas, dvasinę svarbą bei leidybos istoriją. Baigiamajame redaktoriaus dr. Pauliaus Subačiaus straipsnyje analizuojamos problemos, susijusios su teksto kritika ir duomenimis iš rankraščių, kurie suteikia įžvalgų apie autoriaus asmenybę. Tai pirmoji mokslinė publikacija dalies iš pal. Jurgio Matulaičio kūrinų gausos lietuvių kalba, kuri yra jo gimtoji. Tai pirmoji mokslinė dalies pal. Jurgio Matulaičio raštų lietuvių kalba publikacija.